

MISKA JANOS:

Jubiláló soproni diákok

A soproni erdőmérnöki fakultás 1956-os növendékei ez év január 11-én tartották 25 éves találkozójukat. A british-columbii egyetem (UBC) Koerner Graduate Centre nagy terme színiültig megtelt ünneplő közönséggel: jubiláló évfolyamtársakkal és hozzátartozóikkal, valamint a magyarság kanadai barátaival. A tisztos hallgatóság között jelen volt Tom Waterland, tartományi erdőügyi miniszter, aki köszöntőjében elmondta, hogy British Columbia még soha annyi erdőmérnöki tehetséget nem örökölt, mint a soproni egyetem 200 növendéke . . .

Ott volt a soproni fakultás dékánja, Dr. Roller Kálmán s számos tantestületi tag, köztük a 83 éves Dr. Witt Lajos. Az UBC kortársi alelnöke, Dr. Geoff Andrews is jelen volt az ünnepségen, s azt a kijelentést tette, hogy a soproni egyetemi hallgatók képezik az egyik legértékesebb bevándorló csoportot, amit Kanada valaha is kapott. A 200 növendék közül 142 1957—1961 között fejezte be a tanulmányait, köztük számos növendék, mint Bella Imre, Sáfrányik László, Ötvös Imre a doktori (Ph.D.) képesítést is megszerezte az erdőmérnöki tudományban.

A volt diákok, immár komoly beosztásban lévő tudományos kutatók és állami alkalmazottak bensőséges hangulatban emlékeztek meg a negyedszázadnyi drámai útról, mely Sopronból Bécsen át és St. John kikötő városán keresztül Vancouverbe vezetett. Az októberi forradalom leverését követően a soproni egyetem erdőmérnöki fakultása, Roller Kálmán dékán vezetésével Bécsben keresett menedéket. Dr. Roller húsz különböző államnak írt bebocsátást-kérő levelet. A kérelem egy példánya eljutott Kanadába is. Jack Pickersgill, az akkori bevándorlásiügyi miniszter azonnal Bécsbe utazott, hogy a magyar menekültek ügyében intézkedjen. Kapcsolatba került az erdőfakultás dékánjával is.

A Hon. Jack Pickersgill nevét kevés magyar ismeri. Pedig ennek az államférfinek nagy szerepe volt abban, hogy Kanada közel 35 ezer magyart fogadott be egy év leforgása alatt. Nagy dolog volt ez akkoriban. Az 1950-es évek derekán Kanada súlyos gazdasági problémákkal küzdött, s a munkanélküliek száma is majdnem a millió körül volt, amihez hasonlót soha nem tapasztaltak a nagy gazdasági válság óta.

Jack Pickersgill mozgósította Bécsből James Sinclair kabinet minisztert, aki British Columbiát képviselte az országában. Pár nap leforgása alatt a soproni diákok kanadai befogadása elintézését nyert. Az UBC akkori elnöke, Norman MacKenzie megbízta az erdőmérnöki fakultás dékánját, Dr. G. S. Allen-t, hogy a tartományi erdőipari vállalatokkal karöltve készítse elő a soproni fakultás Vancouverbe való patriálását.

Ezzel a soproni diákok automatikusan felvételt nyertek az UBC egyetemre.

Az egyetemi hallgatókat és tanáraikat nagy lelkesedéssel fogadták országszerte. Sáfrányik József, a fakultás egyik legfiatalabb növendéke némi nosztalgiával gondol vissza a kanadai nép őszinte és önzetlen segíteniakárására. A kanadai exodus St. John, N.B. városi kikötőben kezdődött s a hatalmas prériin át a british-columbii Powell River községben ért véget. Itt a Powell River Pulp and Paper cellulóz és papírvállalat gondoskodott a 330 lelket számláló csoport letelepítéséről. Dianne Longson, vancouveri riporter leírja a *Chronice* című lapban, hogy Vincent Forbes, a vállalat igazgatója kiváló szervező munkája révén a legfontosabb kellékek, az angol nyelvtanfolyamok és a magyar konyhai felszerelések azonnali rendelkezésre álltak az új „honfoglalóknak”. Az UBC

egyetem tanárai ide jártak ki, s a kanadai erdészeti kutatásokról bevezető előadásokat tartottak a növendékeknek.

1957 őszén áthelyezték a soproni fakultást az UBC-re. Külön épületet kaptak "The Sopron Division" néven. Bár a részleg az egyetem szerves kötelékébe tartozott, a fakultás megőrizte a magyar hagyományos oktatási módszereket, a szóbeli vizsgát, a nyilvános, ugyancsak szóbeli államvizsgát, stb.

Az első évek megpróbáltatásokkal voltak tele. A honi körből való drasztikus kiszakadás, az új környezetbe való gyors beilleszkedés s a gyötrő honvágy nem kimélte a soproni diákokat sem. A fiatalabbaknál könnyebben ment az integrálódás, de az idősebbek s főleg a tanárok igen megsínylették az új gyökérezést. Dr. Witt Lajos, a soproni erdőmérnöki kutató intézet igazgatója, s a fakultás tanára Vancouverben is folytatta a halgazdaság- és vadvilágtan tanítását. Később az egyetem zoológiai tanszékén lett kurátor. Ez utóbbi beosztásban 5000 új zoológiai példánnyal gazdagította a tanszék gyűjteményét. Egyik tanítványa doktori disszertációja folyamán felfedezte az

American Goldfinch nevű madarat s ezt kedves tanáráról nevezte el *Spinus spaltria* Wittinek.

1958-ban 28 növendék végzett. A konvokáción, mint a helyi újságok feljegyezték volt, a soproniak a magyar nemzeti szint viselték tógáikon, ezzel a felirással: **The Faculty of Forestry, Sopron Division; Bachelor of Science in Forestry (equivalent to Okleveles Erdőmérnök, Graduate Forest Engineer, from Sopron University, Hungary)**. Anódy Edith, a női végzősök egyike, a B.C. erdészeti minisztériumában nyert elhelyezést. Huszonkét volt soproni társával még ma is ebben a minisztériumban végez kutató munkát.

A végzős diákokkal a soproni részleg megszűnt. Roller Kálmán becsukta az öreg katona-barak ajtaját s átadta az „öreg diákokat” az életnek, akik Kanadában, Amerikában és Európában helyezkedtek el. Ő maga is beosztást kapott az erdészeti minisztérium winniepegi kutató intézetében. A soproniak kapcsolatai azonban nem szűntek meg. A **Kapocs** című, évenként kétszer megjelenő folyóiratban adnak magukról hírt. 1969-ben megalapították a Sopron alapítványt és egy ösztöndíj-alapot. Az utóbbi egy-egy kiváló növendéknek nyújt ösztöndíjat erdőgenetikai kutatásokban. Az előbbi pedig olyan egyéneket tüntet ki, mint Dr. G. S. Allen, a hajdani erdőmérnöki fakultás dékánja, aki elévülhetetlen érdemeket szerzett a magyar diákok önzetlen támogatásában. A 25. találkozón Dr. Roller derűsen mondta el beszédében, hogy már most megkezdik a második 25. évi találkozóra való felkészülést. „S azon is így állunk majd itt: szívünkben Magyarország, Kanada és az University of British Columbia-ékével.”